

تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

دکتر فاطمه السادات ایروانی مهاجری

مقدمه: دکتر مرتضی نصیری

دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه تربیت مدرس

تقدیم به:
پدر و مادر عزیزم

فهرست مطالب

۲۳	مقدمه
فصل اول: مفاهیم و کلیات محوری تعارض قوانین در حوزه حقوق مالکیت فکری	
گفتار اول - مفاهیم موضوع، ماهیت حقوق مالکیت فکری و ضرورت پرداخت به موضوع	
۲۷	موضوع
۲۷	قسمت اول - مفاهیم
۲۸	الف - مفهوم تعارض قوانین
۱ - تعارض قوانین به عنوان مفهومی مترادف با حقوق بین الملل خصوصی ...	۲۸
۲ - تعارض قوانین به عنوان جزئی از حقوق بین الملل خصوصی	۳۲
۳ - قلمرو موضوع	۳۳
ب - مفهوم حقوق مالکیت فکری.....	۳۵
قسمت دوم - ماهیت حقوق مالکیت فکری و ضرورت پرداخت به موضوع	
۳۶	الف - ماهیت حقوق مالکیت فکری .....
۳۶	۱ - نظریه حقوق طبیعی .....
۳۷	۱ - نظریه کار .....
۳۸	۲- نظریه شخصیت .....
۳۹	۱ - نظریه حقوق ویژه .....
۳۹	۲- نظریه عینی گرای محض .....

۶ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

۱_۱ ماهیت حق مالکیت ۴۰
۲_۱ تفکیک مفهوم مالکیت از حقوق فکری ۴۰
۱_۲_۱ ویژگی دائمی بودن ۴۱
۱_۲_۲ ویژگی مطلق بودن ۴۱
۱_۲_۳ ویژگی انحصاری بودن ۴۳
۲_۱ نظریه نفع‌گرایی یا اصلت فایده ۴۳
۲_۲ نظریه حقوق ویژه اقتصادی ۴۴
۲_۳ مفهوم کارایی اقتصادی ۴۶
۲_۴ اوصاف حقوق فکری ۴۷
۲_۵_۱ منافع عمومی به عنوان شرط بنایی این حقوق ۴۷
۲_۵_۲ حقوق مالکیت فکری به عنوان کالای عمومی ۴۸
۲_۵_۳ کالاهای منحصر به فرد ۴۸
۲_۵_۴ سهولت نقل و انتقال و تعرض به حقوق ۴۹
۲_۵_۵ نظریه برگزیده‌ی نویسنده ۵۰
۲_۶_۱ ارتباط مبانی ماهیتی حقوق مالکیت فکری با تعارض قوانین ... ۵۰
۲_۶_۲ ضرورت پرداخت به موضوع ۵۱
۲_۶_۳ گفتار دوم - مباحث محوری تعارض قوانین در حوزه‌ی حقوق مالکیت فکری ۵۶
۲_۶_۴ قسمت اول - توصیف حقوق مالکیت فکری و دسته‌ی ارتباطی جدید ۵۶
۲_۶_۵ الف - توصیف ۵۶
۲_۶_۶ ب - دسته‌ی ارتباطی حقوق مالکیت فکری ۵۷
۲_۶_۷ ج - حقوق مالکیت فکری و دسته‌های ارتباطی مشابه ۵۹
۲_۶_۸ د - مصادیق حقوق مالکیت فکری طبق موافقت‌نامه تریپس ۶۱
۲_۶_۹ ۱- حقوق مؤلف و حقوق مرتبط با آن ۶۱
۲_۶_۱۰ ۲- حقوق مالکیت صنعتی ۶۳
۲_۶_۱۱ ۱- علائم تجاری ۶۳
۲_۶_۱۲ ۲- نشانه‌های جغرافیایی ۶۵
۲_۶_۱۳ ۳- طرح صنعتی ۶۵

فهرست مطالب ۷

۶۶	۴-۲ حق اختراع .....
۶۸	۵-۲ طرح ساخت مدارهای یکپارچه .....
۶۸	۶-۲ حمایت از اطلاعات افشا نشده .....
۶۹	قسمت دوم - چالش‌های تعارض قوانین در حوزه‌ی حقوق مالکیت فکری .....
۷۰	الف - اصل سرزمینی بودن .....
۷۴	۱- آثار اصل سرزمینی در حقوق مالکیت فکری .....
۷۴	۱-۱ اثر حمایت سرزمینی دراعطای حق .....
۷۵	۱-۲ اثر حمایت سرزمینی در اجرای حق .....
۷۵	۱-۳ اثر سرزمینی بودن بر استقلال حقوق اعطایی .....
۷۶	۲- پیچیدگی ناشی از اعمال اصل سرزمینی .....
۷۷	۱-۲ جهانی سازی و حقوق مالکیت فکری .....
۷۸	۲-۲ پیچیدگی ناشی از نقض فرآگیر .....
۷۹	۳-۲ تعدل اصل سرزمینی بودن مطابق معاهدات بین‌المللی .....
۸۱	۴-۲ اعمال فراسرزمینی قواعد حقوق مالکیت فکری .....
۸۲	۵-۲ انتقادات نسبت به اعمال فراسرزمینی قواعد مالکیت فکری .....
۸۳	۶-۲ راه حل‌های موجود .....
۸۳	ب - سایر چالش‌ها .....
۸۴	۱- پیچیدگی ناشی از ماهیت غیر فیزیکی این اموال و امکان انتشار گسترده‌ی آن .....
۸۴	۲- نظام‌های حقوقی ملی متفاوت .....
۸۴	۳- تنوع، کثرت‌گرایی و چند وجهی شدن حقوق مالکیت فکری .....
۸۵	۴- گرایش مالکان حقوق مالکیت فکری به اقدامات شخصی علیه نقض .....
۸۶	۵- مشکلات تاریخی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و عدم وجود بستر مناسب ..
۸۶	۶- وجود نفع عمومی در حمایت از اموال فکری .....
۸۷	گفتار سوم - جایگاه تعارض قوانین در حقوق مالکیت فکری .....
۸۸	قسمت اول - جایگاه تعارض قوانین در مقررات بین‌المللی حقوق مالکیت فکری .
۸۸	الف - جایگاه کنوانسیون‌ها در حقوق مالکیت فکری .....

۸ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

۱- جایگاه کنوانسیون در حقوق داخلی ۸۹
۲- جایگاه کنوانسیون در نظام بین‌المللی ۸۹
ب - اسناد الزام آور مرتبط ۹۲
۱- کنوانسیون بروکسل ۹۳
۲- کنوانسیون لاهه ۹۳
۳- کنوانسیون لوگانو ۹۴
۴- معاهدات رم ۱ و رم ۲ ..... ۹۴
ج - اسناد غیر الزام آور ۹۵
۱- اصول تنظیمی موسسه حقوقی ای ال آی ۹۵
۲- اصول تنظیمی موسسه حقوق مکس پلانک (اصول کلیپ) ۹۸
۳- اسناد تنظیمی در سطح آسیا ۹۹
قسمت دوم - جایگاه تعارض قوانین در حقوق ملی مالکیت فکری کشورها ۱۰۰
۱- جایگاه تعارض قوانین در حقوق مالکیت فکری ملی برخی کشورهای اروپایی ۱۰۰
۲- جایگاه تعارض قوانین در حقوق مالکیت فکری ملی امریکا و کانادا ۱۰۱
۳- جایگاه تعارض قوانین در حقوق مالکیت فکری ایران ۱۰۲

فصل دوم: صلاحیت دادگاهها و قانون حاکم بر دعاوى مالکیت فکری با تکیه بر تئوري کثرت گرایی

گفتار اول - صلاحیت دادگاهها ۱۰۵
قسمت اول - اهمیت موضوع صلاحیت و ارتباط آن با شناسایی و اجرای آراء خارجی ۱۰۶
قسمت دوم - قواعد صلاحیتی خاص ۱۱۱
الف - بررسی موضوع صلاحیت در قوانین اولیه‌ی موجود در حقوق مالکیت فکری ۱۱۱
ب - صلاحیت شخصی و مفهوم آن ۱۱۲
۱- صلاحیت شخصی در اصول ای ال آی ۱۱۲

۹ فهرست مطالب

۲- صلاحیت شخصی در کنوانسیون لوگانو و بروکسل ۱۱۳
۳- صلاحیت شخصی در حقوق ایران ۱۱۹
ج - صلاحیت انحصاری (موضوعی) و مفهوم آن ۱۲۱
۱- صلاحیت انحصاری در اصول ای ال ای ۱۲۲
۲- صلاحیت انحصاری در کنوانسیون‌های بروکسل و لوگانو ۱۲۳
۳- صلاحیت انحصاری در اصول کلیپ ۱۲۸
۴- محدودیت‌های اعمال صلاحیت انحصاری ۱۲۹
۵- صلاحیت انحصاری در حقوق ایران ۱۳۲
قسمت سوم - صلاحیت در دعاوی نقض حقوق مالکیت فکری ۱۳۴
الف - صلاحیت در دعاوی نقض طبق اصول ای ال آی ۱۳۵
ب - صلاحیت در دعاوی نقض در کشورهای اروپایی (رژیم کنوانسیون بروکسل و لوگانو) ۱۳۵
ج - صلاحیت در دعاوی نقض طبق اصول کلیپ ۱۳۷
د - صلاحیت در دعاوی نقض طبق حقوق ایران ۱۳۷
قسمت چهارم - صلاحیت در فضای سایبری ۱۳۹
قسمت پنجم - صلاحیت در دعاوی قراردادی ۱۴۲
الف - صلاحیت در دعاوی قراردادی طبق اصول ای ال آی ۱۴۲
ب - صلاحیت در دعاوی قراردادی طبق کنوانسیون بروکسل و لوگانو ۱۴۲
ج - صلاحیت در دعاوی قراردادی مطابق اصول کلیپ ۱۴۳
د - صلاحیت در دعاوی قراردادی طبق حقوق ایران ۱۴۴
گفتار دوم - کلیات حقوقی راجع به قانون حاکم بر دعاوی مالکیت فکری ۱۴۵
قسمت اول - قواعد اصلی تعیین قانون حاکم در حقوق مالکیت فکری ۱۴۶
الف - قاعده‌ی قانون کشور اعطای کننده‌ی حمایت ۱۴۷
۱- قلمرو قاعده‌ی قانون کشور اعطای کننده‌ی حمایت ۱۴۸
۲- تفکیک شناسایی حقوق تحصیل شده در خارج با شناسایی وجود حق در کشور دادگاه رسیدگی کننده ۱۴۹
۱- توصیف بین‌المللی حق و شناسایی حق ایجاد شده در خارج ۱۵۰

۱۰ □ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

۱۰۱.....	۱-۲ توصیف به موجب قانون مقر دادگاه .....
۱۰۲.....	۲-۱-۲ توصیف به موجب قانون سبب .....
۱۰۳.....	۲-۱-۳ توصیف بین المللی .....
۱۰۴.....	۲-۲ حکومت قاعده‌ی قانون کشور اعطای کننده‌ی حمایت .....
۱۰۵.....	ب - قاعده‌ی حکومت قانون دادگاه رسیدگی کننده .....
۱۰۶.....	۱- دلایل حکومت قانون دادگاه رسیدگی کننده .....
۱۰۷.....	۱-۱ فوریت داشتن رسیدگی و تسلط قاضی .....
۱۰۸.....	۱-۲ ماهیت زیربنایی و سازنده سیستم قضایی هر کشور .....
۱۰۹.....	۱-۳ ماهیت جامعه شناسی سیستم دادگستری .....
۱۱۰.....	ج - قاعده‌ی آزادی اراده‌ی طرفین یا قانون قراردادی .....
۱۱۱.....	د - قاعده‌ی قانون کشور مبدأ .....
۱۱۲.....	ر - قانون حاکم بر مالکیت اولیه اموال فکری و قابلیت انتقال این اموال .....
۱۱۳.....	۱- مالکیت اولیه و قابلیت انتقال اموال فکری طبق اصول ای ال آی .....
۱۱۴.....	۲- مالکیت اولیه و قابلیت انتقال اموال فکری طبق اصول کلیپ .....
۱۱۵.....	قسمت دوم - ضرورت و دلایل تفکیک موضوعات قراردادی از موضوعات خاص حقوق مالکیت فکری .....
۱۱۶.....	الف - ضرورت تفکیک در قراردادهای مالکیت صنعتی .....
۱۱۷.....	ب - ضرورت تفکیک در قراردادهای حقوق مالکیت ادبی هنری .....
۱۱۸.....	گفتار سوم - قانون حاکم در دعاوی قراردادی .....
۱۱۹.....	قسمت اول - اهداف انتخاب قانون حاکم .....
۱۲۰.....	الف - هماهنگی تصمیم گیری .....
۱۲۱.....	ب - جلوگیری از گزینش دادگاه .....
۱۲۲.....	ج - جلوگیری از تزلزل روابط حقوقی .....
۱۲۳.....	د - کاهش ابهام و پیچیدگی قراردادی و کاهش هزینه‌ی معاملاتی .....
۱۲۴.....	قسمت دوم - شناسایی قانونی حق انتخاب قانون حاکم بر قرارداد توسط طرفین .....
۱۲۵.....	الف - انواع قراردادها و مسائل مرتبط به آن .....
۱۲۶.....	ب - شناسایی حق انتخاب قانون توسط طرفین قرارداد طبق معاهده‌ی رم ۱ .....

فهرست مطالب ۱۱

ج - شناسایی حق انتخاب قانون طبق اصول کلیپ ۱۷۴
د - شناسایی حق انتخاب قانون طبق اصول‌ای ال آی ۱۷۵
ر - شناسایی حق انتخاب قانون حاکم طبق حقوق ایران ۱۷۶
قسمت سوم - تشریفات شکلی قرارداد انتخاب قانون حاکم ۱۷۸
الف - اعتبار شکلی قرارداد ۱۷۸
۱- اعتبار شکلی قرارداد در معاهده رم ۱ ..... ۱۷۹
۲- اعتبار شکلی قرارداد در اصول کلیپ ۱۷۹
۳- اعتبار شکلی قرارداد در اصول‌ای ال آی ۱۷۹
۴- اعتبار شکلی قرارداد در حقوق ایران ۱۸۰
ب - تفاوت تشریفات قرارداد با ثبت ۱۸۳
۱- رویکرد مدرن (آزاد نگر) ۱۸۳
۲- عدم اعمال قانون کشور حمایت کننده بر شکل قرارداد ۱۸۴
ج - شرایط و نحوه انتخاب قانون ۱۸۵
۱- انتخاب صریح و ضمنی ۱۸۵
۱- شرایط و نحوه انتخاب قانون در معاهده رم ۱ ..... ۱۸۶
۱- شرایط و نحوه انتخاب قانون در اصول کلیپ ۱۸۶
۱-۳ شرایط و نحوه انتخاب قانون در اصول‌ای ال آی ۱۸۷
۲- زمان انتخاب قانون حاکم ۱۸۷
۱-۲ زمان انتخاب قانون حاکم در معاهده رم ۱ ..... ۱۸۷
۱-۲ زمان انتخاب قانون حاکم در اصول کلیپ ۱۸۷
۱-۳ زمان انتخاب قانون حاکم در اصول‌ای ال آی ۱۸۸
۳- امکان تغییر قانون حاکم ۱۸۸
۱-۳ امکان تغییر قانون حاکم در معاهده رم ۱ ..... ۱۸۸
۱-۳ امکان تغییر قانون حاکم در اصول کلیپ ۱۸۸
۱-۳ امکان تغییر قانون حاکم در اصول‌ای ال آی ۱۸۸
۴- اعتبار شرط انتخاب قانون ۱۸۹
۱- شرط انتخاب قانون در معاهده رم ۱ ..... ۱۸۹

۱۲ □ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

۱۸۹.....	۲-۴ شرط انتخاب قانون در اصول کلیپ .....
۱۸۹.....	۳-۴ شرط انتخاب قانون در اصول ای ال آی .....
۱۹۰.....	۵_ انتخاب قانون و قرارداد انتقال .....
۱۹۰.....	۱-۵ قرارداد انتقال در معاهده رم ۱ .....
۱۹۰.....	۲-۵ قرارداد انتقال در اصول کلیپ .....
۱۹۰.....	۳-۵ قرارداد انتقال در اصول ای ال آی .....
۱۹۰.....	۶_ قانون حاکم بر انتقال قانونی یا مجوزهای اجباری .....
۱۹۱.....۱	۶_ قانون حاکم بر انتقال قانونی یا مجوزهای اجباری در معاهده رم ۱ .....
۱۹۲.....۶	۶_ قانون حاکم بر مجوزهای اجباری در اصول کلیپ .....
۱۹۲.....۶	۳-۶ قانون حاکم بر مجوزهای اجباری در اصول ای ال آی .....
۱۹۲.....۶	۴_ قانون حاکم بر قرارداد انتقال در حقوق ایران .....
۱۹۳.....۷	۷_ توافق و اعتبار ماهیتی قرارداد .....
۱۹۴.....۷	۱-۷ اعتبار ماهیتی قرارداد در معاهده رم ۱ .....
۱۹۴.....۷	۲-۷ اعتبار ماهیتی قرارداد در اصول کلیپ .....
۱۹۵.....۷	۳-۷ اعتبار ماهیتی قرارداد در اصول ای ال آی .....
۱۹۶.....۷	۴_ اعتبار ماهیتی قرارداد در حقوق ایران .....
۱۹۶.....۷	۱-۷ وضعیت موجود .....
۱۹۸.....۷	۲-۷ راهکار پیشنهادی .....
۲۰۰.....۷	د - قلمرو قاعده‌ی آزادی قراردادی .....
۲۰۱.....۴	۱-۴ قلمرو قاعده‌ی آزادی قراردادی در معاهده رم ۱ .....
۲۰۱.....۴	۱-۱ استثنای ماده ۶ (حقوق مصرف کننده) .....
۲۰۱.....۴	۱-۲ استثنای ماده ۹ (قواعد آمره) .....
۲۰۲.....۴	۱-۳ مفهوم مقررات آمره مهم (تفسیر ماده ۹) .....
۲۰۲.....۴	۲-۴ قلمرو قاعده‌ی آزادی قراردادی در اصول کلیپ .....
۲۰۴.....۴	۳-۴ قلمرو قاعده‌ی آزادی قراردادی در اصول ای ال آی .....
۲۰۴.....۴	۴_ قلمرو قاعده‌ی آزادی قراردادی در حقوق ایران .....
۲۰۵.....۴	۴-۱ تعارض با حقوق رقابت .....

۱۳ مطالب فهرست

۲۰۶.....	۴-۲- تعارض با حقوق مصرف کنندگان.....
۲۰۷.....	۵- قانون حاکم در صورت فقدان شرط انتخاب در قرارداد.....
۱-۵.....	۵- قانون حاکم در صورت فقدان شرط انتخاب در قرارداد در معاهده
۲۰۷.....	۱- رم .....
۲۰۸.....	۵- ۱- هدف ماده ۴ کنوانسیون رم ۱ .....
۲۰۸.....	۵- ۲- قلمرو ماده ۴ کنوانسیون رم ۱ .....
۲۰۹.....	۵- ۳- دکترین اجرای خاص.....
۲۱۰.....	۵- ۱-۳- مفهوم اجرای خاص قرارداد .....
۲۱۰.....	۵- ۲-۳- ابهامات اجرای خاص قرارداد .....
۲۱۱.....	۵- ۳-۳- استثنای قاعدهی اجرای خاص .....
۲۱۲.....	۵- ۴- قابلیت اعمال قاعدهی مذکور در ماده ۱/۴ برای حقوق مالکیت فکری .....
۲۱۴.....	۵- ۱-۴-۳- قانون کشور دارای نزدیکترین ارتباط .....
۲۱۵.....	۵- ۲-۴-۳- توجیه قانون کشور اعطایکنندهی حمایت به عنوان قانون دارای نزدیکترین ارتباط .....
۲۱۷.....	۵- ۳-۴-۳- انتقادات نسبت به اعمال ماده ۴ در صورت عدم توافق بر قانون حاکم .....
۲۱۹.....	۵- ۲- قانون حاکم در صورت فقدان شرط انتخاب در قرارداد در اصول کلیپ .....
۲۱۹.....	۵- ۱-۲- رفع ابهام از توصیف اجرای خاص قرارداد .....
۲۲۰.....	۵- ۳- قانون حاکم در صورت فقدان شرط انتخاب در قرارداد در اصول ای ای .....
۲۲۱.....	۵- ۴- قانون حاکم در صورت فقدان شرط انتخاب در قرارداد حقوق ایران ... .
۲۲۳.....	گفتار چهارم - قانون حاکم بر دعوای نقض .....
۲۲۵.....	قسمت اول - قانون حاکم در دعوای نقض عمومی حقوق مالکیت فکری .....
۲۲۵.....	الف - قاعدهی قانون کشور اعطایکنندهی حمایت به عنوان قاعدهی عمومی.....

۱۴ □ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

- ۱- آیا کنوانسیون برن حاوی قاعده‌ی قانون کشور حمایت کننده به عنوان یک
قاعده‌ی عمومی است؟ ۲۲۶
- ۱- مواد مرتبط با قاعده‌ی عمومی طبق کنوانسیون برن ۲۲۷
- ۱-۱-۱ ماده ۵_۱ اصل رفتار ملی و قلمرو حقوق اعطایی طبق اصل رفتار
ملی ۲۲۷
- ۱-۲-۱ ماده ۲۵ کنوانسیون برن ۲۳۰
- ۱-۳-۱ قانون حاکم در صورت فقدان قانون یا قاعده‌ی خاص ۲۳۴
- ۲- قاعده‌ی قانون کشور اعطای کننده حمایت به عنوان قاعده‌ی عمومی حاکم
بر نقض حقوق مالکیت فکری طبق کنوانسیون رم ۲ ..... ۲۳۵
- ۲-۱ رژیم ویژه کنوانسیون رم ۲ در دعاوی نقض حقوق مالکیت فکری ۲۳۶
- ۲-۲ شناسایی حقوق مالکیت فکری مذکور در ماده ۸ ..... ۲۳۷
- ۲-۳ قلمرو اعمال قاعده‌ی عمومی قانون حاکم بر تعهدات غیر قراردادی
طبق کنوانسیون رم ۲ ..... ۲۳۹
- ۲-۴ ممنوعیت انتخاب قانون ۲۴۰
- ۳- قاعده‌ی قانون کشور اعطای کننده حمایت به عنوان قاعده‌ی عمومی حاکم
بر نقض حقوق مالکیت فکری طبق اصول کلیپ ۲۴۵
- ۳-۱ مفهوم قاعده عمومی ۲۴۵
- ۳-۱-۱ قاعده‌ی عمومی حاکم بر نقض حقوق مالکیت فکری ۲۴۵
- ۳-۱-۲ قاعده‌ی عمومی حاکم بر خسارات ناشی از نقض حقوق مالکیت
فکری ۲۴۶
- ۳-۲ قلمرو اعمال قاعده‌ی عمومی قانون حاکم بر تعهدات غیر قراردادی
طبق اصول کلیپ ۲۴۶
- ۳-۳ ممنوعیت انتخاب قانون ۲۴۶
- ۴- قاعده‌ی قانون کشور اعطای کننده حمایت به عنوان قاعده‌ی عمومی حاکم
بر نقض حقوق مالکیت فکری طبق اصول تنظیمی موسسه ای ال ای ۲۴۷
- ۴-۱ مفهوم قاعده‌ی عمومی ۲۴۷

فهرست مطالب ۱۵

۴- قلمرو اعمال قاعده‌ی عمومی قانون حاکم بر تعهدات غیر قراردادی	۲۴۷
طبق طبق اصول تنظیمی موسسه‌ای ال آی	۲۴۷
۴- ممنوعیت انتخاب قانون	۲۴۸
ب - قلمرو قاعده‌ی کشور اعطای کننده حمایت	۲۴۸
ج - تفکیک میان حقوق مالکیت فکری ثبت شده و حقوق ثبت نشده	۲۴۹
۱- حقوق فکری ثبت شده	۲۵۰
۲- حقوق فکری ثبت نشده	۲۵۰
قسمت دوم - قانون حاکم در دعایی نقض فرآگیر حقوق مالکیت فکری	۲۵۱
الف - کلیات مربوط به نقض فرآگیر	۲۵۱
۱- مفهوم نقض فرآگیر	۲۵۲
۲- بستر مناسب برای نقض فرآگیر	۲۵۴
ب - قانون حاکم بر نقض فرآگیر مطابق استناد و اصول (الزام‌آور و غیر الزام‌آور)	
بین‌المللی	۲۵۶
۱- قانون حاکم بر نقض فرآگیر در حقوق مؤلف	۲۵۶
۱- قانون کشور محل اقامت یا مرکز اصلی فعالیت	۲۵۹
۲- قانون حاکم بر نقض فرآگیر طبق معاهده‌ی رم	۲۶۰
۱- اعمال رویکرد موزاییکی	۲۶۰
۲- انتقادات نسبت به اعمال قاعده‌ی قانون اعطای‌کننده‌ی حمایت بر نقض فرآگیر	۲۶۱
۳- قانون حاکم بر نقض فرآگیر طبق اصول کلیپ	۲۶۳
۱-۳-۱ قاعده‌ی عمومی قانون حاکم بر نقض فرآگیر	۲۶۳
۲-۳-۱ قاعده‌ی قانون با ارتباط نزدیک به عنوان استثناء قاعده‌ی عمومی	۲۶۳
۳-۳-۱ قلمرو استثنایات قاعده‌ی اصلی	۲۶۵
۱-۳-۲-۱ اعمال قاعده‌ی عدم توجه به موارد کم اهمیت	۲۶۵
۱-۳-۲-۱ تعریف حقوقی قاعده	۲۶۶
۱-۳-۲-۱ اعمال قاعده‌ی عدم توجه به موارد کم اهمیت در نقض‌های بین‌المللی حقوق مالکیت فکری	۲۶۶

۱۶ □ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

۲-۳-۴ دکترین تاثیر در بازار ۲۶۶
۳-۴ انتقادات نسبت به انحراف از اصل سرزمینی (قاعده‌ی عمومی) ۲۶۷
۴-۴ قانون حاکم بر نقض فraigیر طبق اصول تنظیمی موسسه‌ی ال آی ۲۶۹
۴-۱ قاعده‌ی عمومی قانون حاکم بر نقض فraigیر طبق اصول تنظیمی موسسه‌ی ال آی ۲۶۹
۴-۲ استثنای بازگشت به اصل سرزمینی ۲۷۱
۴-۳ شروط لازم جهت تحقق نقض فraigir طبق اصول ای ال آی ۲۷۱
۴-۴ قاعده‌ی جایگزین در صورت عدم قابلیت اعمال قاعده‌ی نقض فraigir ۲۷۲
۵-۵ قانون حاکم بر نقض حقوق مالکیت فکری طبق حقوق ایران (نقض به طور کلی و نقض فraigir) ۲۷۳
۶-۶ وضعیت موجود ۲۷۳
۱-۱ قانون محل وقوع ضرر ۲۷۴
۷-۷ راهکارهای پیشنهادی ۲۷۷
۷-۱ راهکار پیشنهادی بلند مدت ۲۷۷
۷-۱-۱ راهکار پیشنهادی برای قانون حاکم بر مسائل مالکانه‌ی حق فکری در حقوق ایران ۲۷۸
۷-۱-۲ راهکار پیشنهادی برای قانون حاکم بر دعاوی نقض در حقوق ایران ۲۸۳
۷-۱-۲-۱ لزوم توجیه قاعده‌ی اعطای کننده‌ی حمایت برای دعاوی نقض در ایران ۲۸۴
۷-۱-۲-۱-۱ مطابقت با استانداردهای حقوقی بین‌المللی موجود و در نتیجه وحدت رویه در رسیدگی‌های بین‌المللی ۲۸۴
۷-۱-۲-۱-۲ اعمال قانون واحد بر حقوق مالکانه و دعوای نقض ۲۸۴
۷-۱-۲-۱-۳ از دیدگاه دولت اعطای کننده حمایت ۲۸۵
۷-۱-۲-۱-۴ از دیدگاه دارنده حق ۲۸۵
۷-۱-۲-۱-۵ از دیدگاه حمایت از سیاست‌های حاکمیتی دولت ۲۸۶

فهرست مطالب

۶-۱-۲-۱-۷	از دیدگاه سرمایه‌گذارن خارجی.....	۲۸۷
۷-۱-۲-۱-۷	از دیدگاه مصرف کنندگان حقوق مالکیت فکری.....	۲۸۸
۲-۲-۱-۷-۲	قانون دارای نزدیکترین ارتباط به عنوان قانون حاکم بر دعوای نقض فراغیر.....	۲۸۸
۲-۷	راهکار پیشه‌هادی کوتاه مدت	۲۸۹
۱-۲-۷	۱-۲-۷ قاعده‌ی کشور اعطایکننده‌ی حمایت، فرصلت یا چالش؟.....	۲۹۲
۱-۲-۷	۱-۲-۷ ایجاد انحصار	۲۹۲
۲-۱-۲-۷	۲-۱-۲-۷ وجود تحریم‌ها	۲۹۳
۳-۱-۲-۷	۳-۱-۲-۷ تحمیل هزینه بر دوش مصرف کنندگان و کاهش قابل توجه ارزش پول کشور در سطح بین‌المللی	۲۹۳
۲-۲-۷	۲-۲-۷ زمان مناسب برای تغییر قواعد حل تعارض	۲۹۴
۸	۸- اصلاحات در کدام قانون باید صورت پذیرد؟	۲۹۷
ج	ج - مشترکات اصول ای ال آی و اصول کلیپ در اعمال قاعده‌ی نقض فراغیر....	۲۹۷
۱	۱- قاعده‌ی نزدیکترین ارتباط با دعوا	۲۹۷
۲	۲- تعیین معیار برای تشخیص قانون دارای ارتباط نزدیک/ نزدیکتر	۲۹۸
۳	۳- اختیار قاضی در حکم نمودن به نقض فراغیر.....	۲۹۸
۴	۴- استثنای بازگشت به اصل سرزمنی	۲۹۹
۵	۵- تعیین شرایط برای اعمال قاعده‌ی نقض فراغیر.....	۲۹۹
۶	۶- قانون حاکم در صورت عدم امکان اعمال قاعده‌ی نقض فراغیر.....	۳۰۰
۷	۷- آزادی انتخاب قانون حاکم بر خسارات توسط طرفین	۳۰۰
د	د - تفاوت‌های اصول کلیپ و ای ال آی	۳۰۱
ر	ر - نکات قابل توجه راجع به نقض فراغیر و نتیجه‌ی بحث	۳۰۲
۱	۱-۴ انتخاب قانون توسط خواهان دعوای	۳۰۳
۲	۲-۴ محل اقامت مالک مال فکری:.....	۳۰۳
۳	۳-۴ محل اقامت ناقض حق	۳۰۳
۳۰۶	قسمت سوم - قانون حاکم بر خسارت و نحوه‌ی جبران خسارت در دعاوی نقض حقوق مالکیت فکری.....	۳۰۶

۱۸ □ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

۱_۳ قانون حاکم بر خسارت در دعاوی نقض حقوق مالکیت فکری.....	۳۰۶
۱_۱_۳ قانون حاکم بر خسارت ناشی از دعواهای نقض طبق مقررات ۳۰۷..... ۲م	۳
۲_۱_۳ قانون حاکم بر خسارت ناشی از دعواهای نقض طبق مقررات طبق اصول کلیپ ۳۰۸	۳
۳_۱_۳ قانون حاکم بر خسارت ناشی از دعواهای نقض طبق اصول ای ال آی ۳۱۰	۳
۴_۱ نتیجه‌های بحث امکان انتخاب قانون حاکم بر دعواهای خسارت.....	۳۱۰
۲_۳ نحوه جبران خسارت در دعاوی نقض حقوق مالکیت فکری.....	۳۱۱
۱_۲_۳ شیوه‌های تعیین خسارت در حقوق امریکا.....	۳۱۱
۱_۱_۲_۳ خسارت پایه	۳۱۱
۱_۱_۱_۲_۳ روش حق امتیاز معقول	۳۱۲
۱_۱_۱_۲_۳ عدم النفع	۳۱۲
۱_۱_۲_۳ خسارات افزایش یافته	۳۱۳
۱_۱_۲_۳ منافع خسارات	۳۱۴
۲_۲_۳ شیوه‌های تعیین خسارت در حقوق ایران.....	۳۱۵
۱_۲_۲_۳ خسارات انواع خسارات.....	۳۱۵
۱_۱_۲_۲_۳ خسارات معنوی در حوزه حقوق مالکیت فکری.....	۳۱۵
۱_۱_۲_۲_۳ خسارات مادی در حوزه حقوق مالکیت فکری.....	۳۱۷
۱_۱_۲_۲_۳ خسارات وارد بر عین	۳۱۷
۱_۱_۲_۲_۳ خسارات وارد بر منفعت	۳۱۷
۱_۱_۲_۲_۳ انواع جبران خسارت در حقوق ایران.....	۳۲۰
۱_۱_۲_۲_۳ جبران عینی خسارت.....	۳۲۰
۱_۱_۲_۲_۳ جبران پولی خسارت.....	۳۲۱

۱۹ فهرست مطالب

فصل سوم: شناسایی و اجرای آرای خارجی مالکیت فکری

گفتار اول - کلیات مربوط به شناسایی و اجرای آرای خارجی مالکیت فکری ۳۲۶
قسمت اول - ضرورت طرح بحث ۳۲۶
قسمت دوم - مفهوم شناسایی و اجرای آرای خارجی و مزایا و معایب آن ۳۲۸
الف - مفهوم شناسایی و اجرا و تفاوت آنها ۳۲۸
ب - مزایا و معایب شناسایی و اجرای آرای خارجی حقوق مالکیت فکری ۳۲۹
قسمت سوم - پیش شرط‌های شکلی ۳۳۰
الف - اثبات صحت رای صادرشده ۳۳۱
ب - ترجمه‌ی رأی ۳۳۲
ج - شناسایی و اجرای آرای خارجی در حقوق ایران ۳۳۲
گفتار دوم - اصول حاکم بر شناسایی و اجرای رای و جایگاه موضوع در اسناد بین‌المللی ۳۳۴
قسمت اول - اصول مبنای شناسایی و اجرای آرای خارجی در دعاوی مالکیت فکری ۳۳۴
الف - تاثیر مبانی فلسفی حقوق مالکیت فکری بر تمایز شناسایی و اجرای آرای این حقوق از آرای حقوق مادی ۳۳۴
ب - مبنای فلسفی برگزیده در حقوق ایران ۳۳۷
ج - ارتباط مستقیم حقوق مالکیت فکری با قدرت حاکمیتی دولتها ۳۳۸
د - ماهیت سرزمنی حقوق مالکیت فکری و صلاحیت انحصاری دادگاه کشور اعطای‌کننده حمایت ۳۳۹
ر - ماهیت سرزمنی حقوق مالکیت فکری و امکان اعمال فراسرزمینی این حقوق ۳۴۰
قسمت دوم - جایگاه موضوع شناسایی و اجرای آرای خارجی مالکیت فکری در اسناد بین‌المللی ۳۴۳
گفتار سوم - مبنای عملی و نظری شناسایی و اجرای آرای خارجی حقوق مالکیت فکری و استثنایات حاکم بر قاعده‌ی عمومی ۳۴۶
قسمت اول - مبانی عملی شناسایی و اجرای آرای خارجی حقوق مالکیت فکری ۳۴۷

۲۰ □ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

الف - زمان و هزینه‌ی بالا.....	۳۴۷
ب - قطعیت قضایی یا جلوگیری از سوء استفاده‌ی خواهان برای طرح دعوای مجدد.....	۳۴۸
ج - افزایش ثبات و یکپارچگی در عرصه‌ی حقوق تجارت بین‌الملل	۳۴۹
د - جلوگیری از فرار از اجرا توسط بازنده دعوای	۳۴۹
ر - ترغیب به اقامه‌ی دعوای در مرجع صالح بدون داشتن دغدغه‌ی اجرا	۳۴۹
قسمت دوم - مبانی نظری حقوقی شناسایی و اجرای آرای خارجی حقوق مالکیت فکری	۳۵۰
الف - دکترین همکاری کشورها	۳۵۰
ب - دکترین تعهد حقوقی.....	۳۵۲
قسمت سوم - استثنایات اصل کلی قابلیت شناسایی و اجرا.....	۳۵۳
الف - فقدان دادرسی عادلانه.....	۳۵۴
۱- فقدان دادرسی عادلانه مطابق اصول ای ال آی.....	۳۵۷
۲- فقدان دادرسی عادلانه مطابق اصول کلیپ	۳۵۷
۳- فقدان دادرسی عادلانه مطابق حقوق ایران	۳۵۸
ب - تدلیس	۳۵۹
ج - نظم عمومی	۳۶۰
۱- استثنای نظم عمومی مطابق اصول ای ال آی.....	۳۷۰
۲- استثنای نظم عمومی مطابق اصول کلیپ.....	۳۷۱
۳- استثنای نظم عمومی مطابق حقوق ایران	۳۷۱
د - فقدان صلاحیت (حداقل تماس)	۳۷۳
ر - رسیدگی موازی و تعارض با رای صادره‌ی قبلی	۳۷۳
ز - رفتار متقابل	۳۷۵
۱- استثنای رفتار متقابل در اصول ای ال آی	۳۷۶
۲- استثنای رفتار متقابل در اصول کلیپ	۳۷۶
۳- استثنای رفتار متقابل در حقوق ایران	۳۷۸
ه - اعتبار امر مختومه	۳۸۰

۲۱ فهرست مطالب

۱- تأثیر محکومیت‌های عینی و دینی بر اعتبار امر مختومه.....	۳۸۴
۲- اعتبار امر مختومه در اصول ای ال آی	۳۸۵
۳- اعتبار امر مختومه در اصول کلیپ	۳۸۶
۴- اعتبار امر مختومه در حقوق ایران	۳۸۷
گفتار چهارم - شناسایی و اجرای اقدامات تامینی و اهمیت آن در رابطه با اموال فکری	۳۸۹
قسمت اول - شناسایی و اجرای اقدامات تامینی طبق کنوانسیون بروکسل	۳۹۱
قسمت دوم - شناسایی و اجرای اقدامات تامینی طبق اصول کلیپ	۳۹۲
قسمت سوم - شناسایی و اجرای اقدامات تامینی طبق اصول ای ال آی	۳۹۳
گفتار پنجم - راه حل‌های رفع مشکل شناسایی و اجرای آرای خارجی مالکیت فکری	۳۹۴
قسمت اول - مشکلات خاص شناسایی و اجرای آرای خارجی مالکیت فکری ... الف - تفاوت در قوانین ملی	۳۹۴
ب - تفاوت در حقوق اعطایی	۳۹۵
قسمت دوم - راه حل تئوریک یکپارچه سازی حقوق مالکیت فکری	۳۹۷
قسمت سوم - بررسی پیشینه‌ی یکپارچه سازی مصاديق بازار حقوق مالکیت فکری	۳۹۹
الف - حق اختراع	۴۰۰
ب - حقوق مؤلف	۴۰۴
ج - علائم تجاری	۴۰۵
د - نتیجه راه حل تئوریک	۴۰۶
قسمت چهارم - تصویب معاهده.....	۴۰۹
الف - انعقاد معاهدات دو جانبه	۴۱۰
ب - انعقاد معاهده‌ی چند جانبه	۴۱۲
ج - معاهده‌ی شناسایی و اجرا بدون مبانی صلاحیتی	۴۱۶
د - مدل برگزیده: مدل کنوانسیون ساده	۴۱۹
ر - پیش فرض قابلیت اجرا	۴۲۲

۲۲ تعارض قوانین و حقوق مالکیت فکری

ز - موافقتنامه تریپس به عنوان قالب استاندارد و برگزیده ۴۲۴

حقوق ایران ۴۳۱

فهرست منابع و مأخذ ۴۳۵